

Bruxelles, 6. veljače 2026.
(OR. en)

6010/26

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0555 (COD)**

COMPET 149	ECOFIN 153
IND 93	COH 19
MI 99	INDEF 50
CADREFIN 46	CULT 15
FIN 206	CYBER 46
RECH 46	JAI 156
ESPACE 22	DIGIT 31
CONSOM 37	DATAPROTECT 33
DUAL USE 7	FREMP 36
EDUC 30	RELEX 150
TELECOM 51	COPS 78
ENER 48	UD 22
ENV 92	AUDIO 16
CLIMA 46	PROCIV 17
AGRI 90	IPCR 10
TRANS 51	MAP 49
SAN 64	FISC 64
PHARM 10	CODEC 164
BIOTECH 6	IA 23
POLMIL 64	CSC 91
POLGEN 23	

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: *Priprema za sastanak Vijeća za konkurentnost (unutarnje tržište, industrija, istraživanje i svemir) 26. veljače 2026.*

Uredba o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost: strateški alat za otpornost za MSP-ove i europske lance vrijednosti

– rasprava o politikama

Za delegacije se u prilogu nalazi informativna napomena predsjedništva na temu „Uredba o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost: strateški alat za otpornost za MSP-ove i europske lance vrijednosti” s ciljem pripreme za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za konkurentnost 26. veljače 2026.

Europski fond za konkurentnost: strateški alat za otpornost za MSP-ove i europske lance vrijednosti

Europski lanci vrijednosti u ključnim sektorima kao što su čista tehnologija, biotehnologija i napredni materijali i dalje su rascjepkani i podložni ovisnostima, što ograničava sposobnost EU-a da poveća svoju otpornost i bude konkurentan na globalnoj razini. EU sve više ovisi o dobavljačima iz trećih zemalja za određene komponente, posebno kad je riječ o sirovinama i međuproizvodima potrebnima za usporednu tranziciju¹. Najviše zabrinjava što su europske inovacije suočene s „dolinom smrti”, odnosno EU prednjači u pokretanju *start-up* poduzeća, no ta se poduzeća suočavaju s naglim nedostatkom financiranja pri prijelazu iz prototipa na proizvodnju i rast. Europski privatni poduzetnički kapital i dalje ne može premostiti taj jaz u širenju, zbog čega su inovatori s velikim potencijalom primorani na prodaju stranim konkurentima, premještanje ili stagnaciju, čime industrijski kapaciteti EU-a odlaze u treće zemlje². To ne samo da znatno opterećuje produktivnost EU-a u usporedbi s SAD-om, već i bitno ograničava sposobnost strateških sektora da se oslone na raznoliku europsku bazu dobavljača te izgrade otporne lance vrijednosti i konkurentne ekosustave.

¹ Europska komisija (2024). Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti za 2024. (COM(2024) 77 final), str. 14–16 (potvrđivanje trajnih strateških ovisnosti u osjetljivim ekosustavima); Europska komisija (2024). *The future of European competitiveness* (Budućnost europske konkurentnosti) – dio A (izvješće Marija Draghija), str. 42–45 (sve veća ovisnost o dobavljačima ključnih tehnologija iz trećih zemalja).

² Europska komisija (2024). *The future of European competitiveness* (Budućnost europske konkurentnosti) – dio B (izvješće Marija Draghija), odjeljak 2. „Smanjenje inovacijskog jaza”, str. 58–60.

Europski fond za konkurentnost (ECF) ne predstavlja samo nova proračunska sredstva, nego je i strateška poluga politike. ECF je namijenjen suzbijanju fragmentiranosti financijske strukture jedinstvenog tržišta. Kao izravan odgovor na nagli pad ulaganja utvrđen u izvješćima Draghija i Lette, ECF je namijenjen za konsolidaciju financijskih instrumenata u jedinstvenu, dosljednu platformu za provedbu³. Njegov je glavni industrijski cilj uspostaviti neometani proces ulaganja za europska poduzeća, među ostalim kombinacijom instrumenata potpore koji se temelje na bespovratnim sredstvima i instrumenata za smanjenje rizika prilagođenih različitim fazama rasta poduzeća. Cilj je ECF-a usklađivanjem pravila i centralizacijom resursa olakšati MSP-ovima s velikim potencijalom ili kritičnim MSP-ovima izravan prijelaz iz pretkomercijalnog istraživanja u fazu industrijskog rasta bez potrebe za podnošenjem ponovnih zahtjeva za financiranje u okviru proturječnih regulatornih režima⁴. Stoga će svaka sastavnica politike ECF-a poduprijeti posebne mjere za MSP-ove kako bi se dodatno povećalo široko sudjelovanje tih poduzeća u programu. Nadalje, ECF će raspolagati cijelim paketom instrumenata u okviru proračuna EU-a kako bi se potaknula dodatna javna i privatna ulaganja tijekom cijelog procesa ulaganja.

Iako je EU uspješno utvrdio svoje strateške ovisnosti, i dalje nema rješenja za ključan dio naših lanaca vrijednosti. Otpornost se ne može postići samo osiguravanjem sirovina ili potporom završnom sastavljanju (tj. gigatvornice), već je potrebno i riješiti pitanje nedostatka središnjeg dijela lanca opskrbe poticanjem stabilnog ekosustava proizvođača sastavnih dijelova, dobavljača, inovatora i pružatelja tehnologije, koji su prvenstveno MSP-ovi⁵. ECF-om će se promicati stvaranje, suradnja i širenje inovacija, privatnog financiranja i industrijskih ekosustava. Neke od mjera ECF-a, kao što su posebne sektorske mjere za MSP-ove, tehnološki predvodnici EU-a i jačanje lanaca vrijednosti, usmjerene su na rješavanje tog pitanja.

³ Europska komisija (2024). Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2024. – 2029., str. 10–11 (predlaganje ECF-a kao dijela Plana za čistu industriju kako bi se osigurala sredstva za ulaganje u strateške tehnologije); Služba Europskog parlamenta za istraživanja (2025). *European competitiveness fund: Overview* (Europski fond za konkurentnost: pregled), str. 2. (konsolidacija postojećih instrumenata).

⁴ Europska komisija (2024). *The future of European competitiveness* (Budućnost europske konkurentnosti) – dio B (izvješće Marija Draghija), odjeljak 5., str. 280–285 (potreba za pojednostavnjenim financiranjem prijelaza iz laboratorija u tvornicu i uklanjanjem regulatornih prepreka).

⁵ Europska komisija (2021). Radni dokument službi Komisije: Strateške ovisnosti i kapaciteti (SWD(2021) 352 final), str. 14–16 (isticanje da ovisnosti često proizlaze iz posebnih segmenata lanca opskrbe u kojima prevladavaju strani MSP-ovi).

Otpornost se oslanja na cijeli industrijski ekosustav, a ne samo na izdvojene predvodnike. Stoga mali i srednji inovatori mogu i moraju biti ključan dio lanca vrijednosti. Oni pružaju specijalizirana rješenja u ključnim čvorištima lanca vrijednosti, fleksibilni su u krizama, ključni su inovatori i mogu doprinijeti diversifikaciji pružanjem alternativnih rješenja za uvoz⁶. Nadalje, u sektorima obilježenima brzim tehnološkim napretkom brzina je ključan čimbenik konkurentnosti. ECF mora imati odlučujuću ulogu u reguliranju prilagodljivosti i brzine koje su potrebne za brzorastuća poduzeća, osiguravajući da EU ne nastavi gubiti svoje najinovativnije resurse u korist konkurenata iz trećih zemalja koji nude brži i jednostavniji pristup kapitalu.

Delegacije se poziva da daju primjedbe u vezi sa sljedećim pitanjima za usmjeravanje:

- Kako možemo osigurati da veliki investicijski projekti učinkovito integriraju europske MSP-ove u svoje lance opskrbe, čime se osigurava da naš industrijski ekosustav ostane stabilan?
- Kako ECF može osigurati da instrumenti za smanjenje rizika učinkovito privuku privatni kapital, s jednakom prilagodljivošću kao i konkurenti iz trećih zemalja i bez dugoročne ovisnosti o javnim subvencijama, čime bi se MSP-ovima osigurao „neometani proces ulaganja” potreban za preživljavanje „doline smrti”?

⁶ Zajednički istraživački centar, 2023. *Semiconductors in the EU* (Poluvodiči u EU-u), Sažetak o aktivnostima Europske stručne skupine za poluvodiče (kako ciljane mjere politike mogu ojačati konkurentnost EU-a u sektoru poluvodiča, posebice potporom MSP-ovima, specijaliziranim akterima i pilot-linijama, poboljšanim pristupom proizvodnoj infrastrukturi i snažnijom integracijom u svim lancima vrijednosti).